

ת"פ (תל אביב) 57895-11-19 - אברהים זיד נ' מדינת ישראל

אברהם זוד ע"י ב"כ

מדינת ישראל
ע"י ב"כ: עו"ד חן אביטן, עו"ד יוסי עטון

לפני: כב' השופט מירב קלימן

המבקש:
(הנאשם 4)

נגד

המשיבה:
(המאשימה)

החלטה

בקשת הנאשם 4 בהליך שבכותרת ("הנאשם") לחזור בו מהודאות בעבירות המפורטות בכתב האישום, בהתאם לטעמי 153 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982 (להלן: "הסדר").

רקע לביקשה ועיקר טענות הצדדים

- הנאשם שילשה באישום שניינים עבירות לפי תקנה 8(א) לתקנות הבטיחות בעבודה (ציד מן אישי), תשנ"ז-1997 ותקנת 19(א) ו-20(ג) לתקנות הבטיחות בעבודה (עבודות בניה), תשמ"ח-1988.
- על פי הטען כתב האישום, בתקופה שבין 24.2.2017 ליום 18.5.2017 באצו ביקורות באתר ע"י מפקחי המאשימה, בהן נמצאו ליקויי בטיחות המהווים הפרות של הוראות הדינים לעיל, כאשר כנגד הנאשם נטען כי הפר את חובותיו כמנהל עבודה להשגיח, לפקח ולוודא כי העבודה מתבצעת בהתאם לדיון בכל הנגוע לבטיחות בעבודה בבניה ולפיקוח מסוכנים.
- ביום 20.12.2022 הגיש הנאשם את תשובתו לכתב האישום במסגרתה כפר באישומו שיחוסו לו, בד בבד הגיש בקשה לביטול כתב האישום נגדו מממת הנגה מן הצדק וזו נדחתה בהחלטית מיום 31.8.2023.
- ביום 20.3.2024 בוצע דיון הכוחות, בהחלטות הודיע הצדדים כי הגיעו להסדר פתוח, במסגרתו יזה הנאשם בעבודות המיוחסות לו בכתב האישום והצדדים יטענו לעונש באופן פתוח. בהתאם, חזר בו הנאשם מכפירתו, הודה בעבודות כתב האישום ובהתאם הורשע בעבירות שיחוסו לו בשלושת האישומים.
- אחר הדברים הללו, לאור הגשת טעויות לעונש בכתב מטעם המאשימה ובטרם הוגשו טעויות מטעם הנאשם, הגיש הנאשם ביום 8.4.2024 בקשה לחזור בו מהודייתו. לטענתו, במסגרת הדברות בין הצדדים במגעים להגעה להסדר, הציעה המאשימה שתי חלופות: האחת, הסדר "סגור" במסגרתו יוסכם על קנס בגובה 50% מהקנס המרבי עבור כל הפרה והשני - הסדר "פתוח" במסגרתו תעותר המאשימה לקנס עד לגובה של 30% מהקנס המרבי עבור כל הפרה.
- הנאשם טוען כי הסכים להסדר הפתוח, אולם עם קבלת הטעויות לעונש מטעם המאשימה התברר כי זו הפרה את ההסכמות בין הצדדים ועותרו להשתתף קנס בגובה 50% מהקנס המרבי, בניגוד להסכמתו. הנאשם טוען כי בשיחה טלפונית עם ב"כ המאשימה השיב זה כי ככל הנראה דבריו לא הבונו להלכה וכי עמדת המאשימה והה בכך תיקי הבטיחות - 30% קנס בהסדר סגור ו-50% בהסדר פתוח. לעמדת הנאשם, מדובר בהפרת הבטחה שלטונית, כמו גם פגיעה באינטרס ההסתמכות והצפייה שלו, באינטרס הציבורי ובניהול יעיל של ההליך הפלילי.
- כפועל יוצא, מקום בו לטענת הודאות הסתמכה על מידע שני שנמסר לו ואשר הבקשה עומדת בתנאים שנקבעו בפסיקה להסדר "פתוח", זאת, נוכח הרציונל לפיו בהסדר סגור מתקיים חסיכון במשאבי ניהול התיק ואילו בהסדר פתוח חסיכון זה אינו מתקיים ומשכך הקנס המבוקש ע"י המאשימה מוספה כי לא ברור לה כצד הבין הפיגור את הדברים כפי שהבין וכי הברירה לו ככל שתאשם מעוניין לחזור בו מההסדר אין מניעה כי יגיש בקשה מתאימה בעניין לבית הדין. עוד מוסיפה המאשימה כי לחזרת הנאשם מהודאות ישנן השלכות מורכבות לאור העובדה שחלק מהעדים נחקרו זה מכבר ועל כן קבלת הבקשה תחייב את העדות בשנית ותסרביל את ניהול התיק.
- המאשימה טוענת עוד כי שני מרכיבי הסדר - הודאת הנאשם בעבירות כתב האישום ונשלום קנס המיומן מגובה הקנס המקסימלי - מתקיימים בבטיחות עניין וכי הבנת השגות של הנאשם ביחס למרכיב הקנס אינה טענה מספק לחזרה מהודייה, בהתאם למבחנים הקבועים בחוק בפסיקה לעניין זה. בנוסף, יש לזכור כי הנאשם מיוג וההתנהלות מול נעשית באמצעות בא כוחו, כך שעליו שישלם גובה הקנס היה מרכיב משמעותי וחשוב, כיון כי היה ממצה עד תום את הבנת התיק הכספי של גובה הקנס אותו בתקש המדינה. לאור האמור, טוענת המאשימה כי אין מקום לקבל את הבקשה לחזרה מהודייה בבטיחות האמורות ולחלופי תקש לחותיר את ההכרעה בבקשה לשיקול ידעונו על בית הדין.

דיון והכרעה

9 סעיף 153 לחס"פ קובע לדקלמן:

- 153 (א) הודה הנאשם בעובדה, אם בהודייה שבכתב לפני המשפט ואם במהלך המשפט, רשאי הוא בכל שלב של המשפט לחזור בו מן ההודייה, כולה או מקצתה, אם הרשה זאת בית המשפט מנימוקים מיוחדים שירשמו.
- (ב) הודית בית המשפט לנאשם לחזור בו מהודייתו אחר הכרעת הדין, ובטל בית המשפט את הכרעת הדין במידה שסודרה בהודייה הנאשם וחדש את הדיון אם הדבר מתחייב מן הנוסבות.
- 10 בעניין ע"פ 2005/2020 **פלוני ב' מדינת ישראל**, נדע בית המשפט תלויין על הכללים המנחים אותם על בית המשפט לשיקול בבואו להכריע בבקשת נאשם לחזרה מהודייה על פי סעיף 153 הח"פ. וכך נכתב: "לנאשם הברירה הפלילית אתגם שנית זכות מלאה לנפטר בעבודת כתב האישום ולנהל הליך הכוחות. באופן פרטני, המיחיסה הפסיקה לשלוש עילות מרכזיות - פגם ברצון החופשי, כשל בייצוג רצונו בן כחשיפת האמת העובדתית. יודע כי הכללים בנושא זה אינם נוקשים, ורשימת המקומים המיוחדים שידעונו בפסיקה איננה סגורה.

... העילה הראשונה, והמרכזית, הנה פגם ברצונו החופשי של הנאשם בתת ההודייה. פגם ברצון יכול לנבוע מהפעלת לחץ פזי או נפשי על הנאשם; מהסרת מידע רלוונטי מהנאשם או ממתן הסברים חסרים לבי משמעות ההודייה ותוצאותיה ...

עלה נוספת שנקבעה בפסיקה הינה כשל בייצוג המשפטי שיתין לנאשם. כשל כאמור עשוי לנבוע ממחדלים סטטוריאליים, דוגמת התעלמות מראיות, פעולה מתוך ניגוד עניינים או שיקולים רעים או מכל מחלד אחר אשר הפוך את ייצוג הנאשם לבלתי מקצועי מעיקרו (ראו ע"פ 171/2005 **פלוני ב'** [פורסם בבנין] פ"ס 20' (3.7.2018) (להלן: עניין הן); ע"פ 5561/03 **פסי 9-8**).

העילה השלישית שהוכרה בפסיקה היא רצונו הן של הנאשם להביא לישיפת האמת העובדתית... תחת אותה תפיסה, כל עוד רצונו הנאשם לחזור מההודייה נובע מתוך טעם ענייני וכן להוכיח את תפוחו, ולא מתוך הכניס פסול, אין להכבד עמו...".

11. בית המשפט התייחס עוד למצב בו הבקשה לחזרה מהודייה נוספת טרם מתן דיון וקבע כי במצב זה "התועלת הפוטנציאלית" בחזרה מן ההודייה מובבלת. בניגוד למקרה בו הבקשה הוגשה לאחר מתן דיון, או עולה חשש משמעותי שמה הנאשם מבקש לחזור בו בשל חזרתו הוגשו שנובר עליו. לסיכום קבע פת המשפט תלויין על נתן לאפשר לנאשם לחזור בו מהודייתו, בשם לב לעיתוי הגשת הבקשה ולפגם העומד בבסיס מתן ההודייה.

12. בעניינו, הנאשם הגיש את בקשתו לפני מתן דיון ובמסגרת לאחר הגשת טעויה המאשימה לעונש, באופן שיש בו כדי ליקר את ההשש שהועלת בפסיקה לעיל לעניין התועלת שתצמח מכך לנאשם ויש בו אף לתמוך בעמדתו כי אין אירעה או הבנה בהבנת את הסדר הטיעון לו הסכים את יסודותיו.

13. איני סבורה כי ניתן לקבל את עמדת המאשימה, לפיה הפער הבסיסי בין שתי האפשרויות אינו מצדיק חזרה מהודייה וכי ככל שמדובר בהסכמה לתשלום נמוך מגובה הקנס המקסימלי, הרי שהסכום עצמו אינו משה. מטבע הדברים בבואו לבחון את ההצעות שבפניו יעריך הנאשם מאון שיקולי "עלות-תועלת" ויבחר את האפשרות המטיבה מבחינתו. בעניין זה, יש לעמוד על הפער בין שתי החלופות שהוצעו לנאשם - 30% מהקנס המרבי ומנגד 50% מהקנס המרבי, כאשר לפי אחת האפשרויות מדובר בהסכמה "סגורה" על סכום הקנס ואילו לפי

האפשרות האחרת מדובר על סכום המקסימום לו תעותר המאשימה והסכום יגדור בסופו של יום יהיה תלוי בהכרעת בית הדין. כך שלא מן הנמנע כי הנאשם, אשר סבר, ככל הנראה בשגה, כי הוצע לו הסדר פתוח במסגרתו תעותר המאשימה לקנס של עד 30% מהסכום המקסימלי, אכן חזר להודות באשמה ולבחור באפשרות זו על פני תשלום דואי של קנס בגובה 50%, שהוא גבוה יותר, קרי הנאשם חזר באפשרות אותה הוא ראה כבעלת פוטנציאל לתשלום הקנס המופחת ביותר, לפי הבנתו.

14. בבסיבות אלה ושעה שמאשימה הוחרה את ההכרעה בשאלה זו לשיקול דעת בית הדין, מצאתי כי יש לאפשר לנאשם לחזור בו מהודייתו.

15. בשם לב לאמור, הכרעת הדין בעניינו של הנאשם 4 מיום 13.6.2024 תבוטל. הנאשם ידוע עליו 06 יוני 2024, האם עומד הוא על הקרית עדי המאשימה אשר נחקרו כבר, שאז ייתנו הוראות מתאימות על ידי בית הדין.

ביתן היום, כ"ט אייר תשפ"ד, (06 יוני 2024), בהעדר הצדדים ויישלח אליהם.

חתימה